

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2583

Vragen van de leden **Raemakers, Diertens** en **Pia Dijkstra** (allen D66) aan de Staatssecretarissen van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht «Maak vaccineren verplicht»* (ingezonden 5 juni 2018).

Antwoord van Staatssecretaris **Blokhuis** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) mede namens de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ontvangen 27 juni 2018)

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Maak vaccineren verplicht»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de zorg over de dalende vaccinatiegraad en het stijgende aantal kinderen dat ziek wordt of zelfs komt te overlijden door bijvoorbeeld mazelen? Zo ja, kunt u aangeven welke acties u onderneemt om de vaccinatiegraad weer omhoog te krijgen?

Antwoord 2

Ja die zorg deel ik. Vorig jaar heeft mijn ambtsvoorganger uw Kamer geïnformeerd over de maatregelen die zijn genomen om de laagdrempelige toegang tot vaccinaties en bijbehorende informatie te waarborgen.² Zo heeft het RIVM in 2017 een e-learning beschikbaar gesteld met verdiepende scholing voor professionals die betrokken zijn bij de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). Daarnaast heeft de jeugdgezondheidszorg (JGZ) sinds 1 januari 2018 meer ruimte in de contactmomenten, om voorlichting te geven over het RVP en het gesprek te voeren over (het belang van) vaccinaties. Ook zet ik samen met het RIVM in op verbetering van de communicatie over en het monitoren van de vaccinatiebereidheid. Per brief van 25 juni 2018 heb ik u het rapport «Vaccinatiegraad en jaarverslag Rijksvaccinatieprogramma 2017» en het onderzoek van de commissie Seydel naar de mogelijke oorzaken van de dalende vaccinatiegraad op sociaal

¹ Volkskrant, 30 mei 2018

² Tweede Kamer 2016–2017, Kamerstuk 32 793, nr. 272

maatschappelijk terrein toegestuurd. Zoals ik reeds heb toegezegd, zal ik de komende maanden de diverse rapporten en onderzoeken bestuderen, met betrokkenen overleggen en u in het najaar informeren over mijn plan van aanpak ten aanzien van de dalende vaccinatiegraad.

Vraag 3

Hoe beoordeelt u het idee van de schrijver van het artikel om vaccinatie verplicht te stellen voor kinderen op kinderdagverblijven?

Antwoord 3

Ik ben geen voorstander van het verplicht stellen van vaccinatie voor kinderen op kinderdagverblijven. Het RIVM geeft aan dat het alleen toelaten van ingeënte kinderen tot de kinderopvang slechts een zeer beperkt effect zou hebben op het risico van het oplopen van een ziekte waartegen gevaccineerd wordt. Een kind kan immers ook buiten de opvang besmet worden. Dit blijkt uit de verkenning naar een meldplicht vaccinatiegraad kinderdagverblijven en scholen die mijn ambtsvoorganger op 6 juli 2017 aan uw Kamer heeft gestuurd.³ Daarnaast is daarbij de inschatting dat een juridische basis (bijvoorbeeld in de Wet kinderopvang), om de kinderopvang de mogelijkheid te geven om niet gevaccineerde kinderen te weigeren, op grondwettelijke bezwaren zal stuiten. Dat zou namelijk kunnen leiden tot onderscheid op grond van godsdienst dan wel levensovertuiging.

Vraag 4

Kunt u aangeven of en zo ja, in welke andere landen van de Europese Unie (EU) vaccinatie specifiek in de kinderopvang verplicht is gesteld en hoe deze landen dat juridisch geregeld hebben? Ziet u kansen daarbij aan te sluiten? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Er zijn landen die één of meer vaccinaties voor kinderen verplicht stellen. Met name in de Oost-Europese landen, maar ook in bijvoorbeeld België, Frankrijk, en Italië, zijn bepaalde vaccinaties wettelijk verplicht. In veel van deze landen geldt een algemene vaccinatieplicht en riskeren ouders die hun kind niet laten vaccineren een boete. In Italië moeten ouders sinds 2017 kunnen aantonen dat hun kind is ingeënt, anders mogen deze niet naar de crèche of kleuterschool. In de praktijk blijkt deze nieuwe wet echter lastig te handhaven. Zoals eerder aangegeven zie ik geen reden om in Nederland over te gaan op een verplichting voor wat betreft vaccinaties voor kinderen op kinderdagverblijven. We moeten ons goed realiseren dat de vaccinatiegraad in Nederland nog steeds hoog is. In mijn plan van aanpak ten aanzien van de dalende vaccinatiegraad zal ik aangeven welke maatregelen ik zal nemen om de vaccinatiegraad te verbeteren. Dit plan kunt u in het najaar verwachten.

Vraag 5

Hoe beoordeelt u de huidige situatie in Nederland, waarbij ouders die hun kind of baby naar een crèche of kinderopvang brengen, niet eens (mogen) weten hoe hoog de vaccinatiegraad is en of hun kinderen dus mogelijk gevaar lopen? Vindt u deze situatie wel of niet langer wenselijk?

Antwoord 5

De meeste kinderdagverblijven vragen bij de intake naar de vaccinatiestatus van een kind. Op grond van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) kunnen ouders niet worden verplicht om dergelijke medische gegevens te verstrekken. In de meeste gevallen verstrekken ouders de informatie die het kinderdagverblijf dan registreert. Deze niet verplichte registratie, waarbij expliciete instemming van de ouder wordt gevraagd, is een manier om de juiste maatregelen te kunnen nemen bij een uitbraak van een kinderziekte. Zo kan de GGD snel handelen bij de uitbraak van een ziekte. En dat blijkt ook in de praktijk. Een kinderdagverblijf kan ook aangeven of er – voor zover bij hen bekend – kinderen worden opgevangen die niet deelnemen aan het Rijksvaccinatieprogramma, mits dit niet te herleiden is tot een individu. In het najaar zal ik mijn plan van aanpak ten aanzien van de dalende vaccinatiegraad

³ TK 2016–2017, 34 550–XVI, nr. 144

presenteren en verder ingaan op de mogelijkheden voor kinderdagverblijven om de bestaande registratie te verbeteren.

Vraag 6

Kunt u aangeven wat de stand van zaken is van het onderzoek dat door uw voorganger is ingesteld over de vraag of crèches en scholen kunnen worden verplicht op hun website of op een andere manier hun vaccinatiegraad bekend te maken, opdat ouders weten wat het risico is dat hun (nog niet ingeënte) kind of baby loopt?

Antwoord 6

Op 6 juli 2017 heeft mijn ambtsvoorganger u de verkenning naar een meldplicht vaccinatiegraad kinderdagverblijven en scholen gestuurd. Uit deze verkenning blijkt dat een dergelijke meldplicht het risico op besmetting verkleint, maar dat er desondanks een risico blijft bestaan. Tevens zijn er juridische knelpunten. Ten slotte levert een meldplicht weinig handelingsperspectief voor de ouders. De informatie over de vaccinatiegraad betreft immers een momentopname, de vaccinatiegraad kan fluctueren. De kinderopvangorganisatie kan niet garanderen dat de vaccinatiegraad nog dezelfde is op het moment dat de opvang van het kind start. In de kinderopvang en het basisonderwijs is geen draagvlak, ook niet bij de belangenorganisaties voor ouders. Er is nog ruimte om de huidige vrijwillige registratie van kinderdagverblijven te verbeteren. Zoals reeds aangegeven, zal ik u in het najaar informeren over mijn plan van aanpak ten aanzien van de dalende vaccinatiegraad. Ik zal daarbij de eerdergenoemde verkenning betrekken.